

Crna Gora
Opština Budva
SEKRETARIJAT ZA URBANIZAM I ODRŽIVI RAZVOJ
Broj: 06-061- 1173/2
Budva, 05.11.2019. godine

Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj opštine Budva, rješavajući po zahtjevu JP „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE“ Budva, broj 19-2566/1 od 19.08.2019. godine (prosljeđeno od strane Ministarstva za održivi razvoj i turizma ovom Sekretarijatu 09.09.2019. godine), na osnovu člana 55 i 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Službeni list CG, br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19), člana 1 Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja turizma jedinicama lokalna samouprava (Službeni list CG broj 87/18 i 28/19), Pravilnika o obrascu za izdavanje urbanističko tehničkih uslova (Službeni list CG broj 70/17) i **Prostornog plana posebne namjene za obalno područje (Službeni list CG 56/18)**, evidentiranog u Centralnom registru planske dokumentacije, izdaje:

URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE
za izradu tehničke dokumentacije za
izgradnju cjevovoda regionalnog vodovodnog sistema i
izmještanje postojećeg cjevovoda regionalnog vodovodnog sistema
(dionica od Prijevara,Budva do Tivta) **na dijelu teritorije opštine Budva**

1. LOKACIJA

Premet UTU je izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture regionalnog vodovodnog sistema na dionici od **PK „Prijevor“ (opština Budva)** do Tivta, na dijelu Opštine Budva. Cijela trasa cjevovoda prolazi kroz katastarske opštine **Prijevor II (opština Budva)**, Lastva, Glavati, Kovači, Gorovići, Kubasi, Prijeradi, Pobrđe, Pelinovo, Vranovići, Nalježići, Sutvara, Dub, Privredna zona i Kavač (opština Kotor), Đuraševići i Mrčevac (opština Tivat) u zahvatu PPPNOP.

Potrebno je uraditi Elaborat eksproprijacije, kako bi se tačno utvrdilo iz kojih dijelova predmetnih katastarskih parcela se sastoji trasa cjevovoda. Elaborat izrađuje ovlašćena geodetska organizacija i mora biti ovjeren od strane Uprave za nekretnine.

2. POSTOJEĆE STANJE

„Regionalni vodovodni sistem se sastoji od kontinentalnog i obalnog dijela: sjevernog i južnog kraka. Kontinentalni dio je planiran i izgrađen od Izvořista Bolje sestre do rezervoara Đurmani, sjeverni krak od rezervoara Đurmani do PK Zelenika, a južni od rezervoara Đurmani do Ulcinja (Bulevar Teuta). Regionalni vodovod je trebao da bude izgrađen do prekidne komore Bijela Gora, ali zbog imovinsko pravnih problema taj dio nije izgrađen. U prvoj fazi Regionalni vodovod je planiran za 1100 l/s, a u drugoj fazi za 1500 -1600l/s.

Izgrađen je dio prve faze Regionalnog vodovoda: kontinentalni krak sa objektima vodozahvata na izvořištu Bolje sestre, pumpna stanica - PS Bolje sestre, PK Bolje sestre, PS Reljići sa vodostanom Reljići, tunel Sozina i rezervoar Đurmani. Od rezervoara Đurmani sjeverni krak je izgrađen od Đurmana do Herceg Novog, s tim što od PK Tivat do Svetе Neđelje nije izgrađen cjevovod regionalnog vodovoda, nego su ove tačke povezane cjevovodom Tivatskog sistema profila 300mm. U funkciji je za distribuciju vode iz Regionalnog vodovodnog sistema, sjeverni krak od Đurmana (zapremine 10000m³, kota dna 191 m.n.m) do PK Tivat (zapremine 1000m³, kota dna 105 m.n.m). (Preostali dio sjevernog kraka koriste vodovod Tivat i vodovod Herceg Novi u sklopu svojih lokalnih sistema.) Južni krak je izgrađen od rezervoara Đurmani do Ulcinja (Bulevar Teuta).

Na sjevernom kraku su objekti PK (prekidna komora) Perazića do (zapremine - volumena – V 1000m³, kota dna - kd 162 m.n.m), PK Sveti Stefan (V 1000m³, kd 128 m.n.m), PS (pumna stanica) Budva (V 1000m³, kd 65,7 m.n.m), PK Prijevor (V 1000m³, kd 188 m.n.m), PK Tivat (V 1000m³, kd 105 m.n.m), PK Zelenika (V 2000m³, kd

99.2 m.n.m). Na sjevernom kraku je izgrađena i PK Radanovići, ali nisu izgrađene cijevne veze pa ne funkcioniše u sklopu regionalnog vodovoda. Voda se od rezervoara Đurmani doprema gravitaciono preko PK Perazića do i PK Sveti Stefan do CS Budva, odatle pumpanjem do PK Prijedor i onda gravitaciono do PK Tivat. Na sjevernom kraku su priključeni gradovi Budva, Kotor i Tivat preko distribucionih odvojaka. Za Budvu su planirani i izgrađeni sljedeći distribucionalni odvojci (DO): Buljarica, Petrovac, Miločer, Potkošljun, Bijeli do, Prijedor i Jaz. Budvanski vodovod preuzima vodu sa distribucionih odvojaka Petrovac, Miločer, Bijeli do i Prijedor. Za Tivat su izgrađeni distribucionalni odvojci Radovići, Gradiošnica, Tivat Grad i Mažina. Tivatski vodovodni sistem preuzima vodu sa odvojaka Radovići, Tivat Grad i Mažina. Za Kotor su planirani distribucionalni odvojci Kotor i Jugodrvo. Izgrađen je odvojak za Kotor i sa njega se snabdijeva Kotorski vodovod. Za Herceg Novi je izgrađen distribucionalni odvojak Sveta Neđelja i vodosnabdjevanje Herceg Novog iz RVS-a je moguće posredno preko dijela vodovodnog sistema Tivta.“ (PPPNOP, Analiza i ocjena postojećeg stanja, poglavlje 8.Hidrotehnička infrastruktura, regionalni vodovodni sistem)

3. NAMJENA OBJEKTA

Cjevod regionalnog vodovodnog sistema (izgradnja i izmještanje postojećeg).

4. PARCELACIJA, REGULACIJA

Podatci o identifikaciji kat. parcela u zahvatu trase regionalnog vodovoda utvrđuje se Elaboratom eksproprijacije. Elaborat izrađuje ovlašćena geodetska organizacija i mora biti ovjeren od strane Uprave za nekretnine.

Projektovanje hidrotehničke infrastrukture i priključenje na javnu insfrastrukturu vršiti prema uslovima nadležnog javnog preduzeća. Pri izradi projektne dokumentacije, a na osnovu detaljnih hidrauličkih proračuna potrebno je verifikovati ili izvršiti korekciju predloženih prečnika hidrotehničke infrastrukture.

„Planira se povećanje područja koja će se snabdijevati vodom iz regionalnog vodovodnog sistema i obezbijediti vodosnabdjevanje bez prekida vodom koja ispunjava zakonske uslove potrebne za kvalitet vode za piće. Time će se povećati područje na kome će biti omogućen nesmetan razvoj turizma i nesmetano odvijanje aktivnosti primorskih naselja i gradova, kao i tehničko tehnoloških procesa pojedinih institucija.

Način proizvodnje, distribucija i isporuka vode u regionalnom vodovodnom sistemu će se odvijati kao i do sada sa Izvořišta Bolje sestre kontinentalnim dijelom do Đurmana i dalje od Đurmana sjevernim i južnim krakom obalnog dijela sistema.

Sa sjevernog kraka regionalnog vodovoda, od rezervoara Đurmani do Herceg Novog se snabdijevaju gradovi Budva, Kotor i Tivat i Herceg Novi preko distribucionih odvojaka.

Sa južnog kraka regionalnog vodovoda, od rezervoara Đurmani do Ulcinja se snabdjevanju gradovi Bar i Ulcinj. Od ljetne sezone 2013.g. voda se iz Regionalnog vodovoda isporučivala i vodovodu Herceg Novi posredno preko tivatskog vodovnog sistema. Na RVS je izvršena rekonstrukcija postojećeg čeličnog cjevovoda od PK Tivat do PS Podkuk i planira se izgradnja novog cjevovoda od PS Podkuk do Lepetana. U vodosnabdjevanju Herceg Novog sa regionalnog vodovoda mogu biti dvije varijante isporuke vode. Prva varijanta je da se u Opštinu Herceg Novi kompletan količina od 200 l/s, planirana za Herceg Novi isporučuje preko dvostrukog podmorskog cjevovoda Opatovo-Sveta Neđelja u budući rezervoar Jošica koji bi bio i distribucionalni rezervoar. Na ovaj način bi navedeni cjevovod regionalnog vodovoda od Kumbora do PK Zelenika i dalje ostao kao funkcionalna cjelina Hercegnovskog vodovoda i njime će se transportovati 90 l/s za Hercegnovsku riviju, 20 l/s do kompleksa Azmont-turističko naselje u Kumboru i 70 l/s do poluostrva Luštice. Ova varijanta ima podvarijantu sa izgradnjom PS Podkuk i bez izgradnje pumpne stanice Podkuk koja bi po potrebi nadomjestila nedostajući pritisak za punjenje rezervoara „Jošica“ novim cjevovodom pri maksimalnim proticajima;

Druga varijanta - voda se sa regionanog vodovoda za Herceg Novi isporučuje na tri mesta: preko distribucionog odvojka (DO) Bijela u postojeći rezervoara Bijela 70 l/s, preko DO Kumbor 60 l/s, u postojeći rezervoar Kumbor i preko DO Luštica 70 l/s u planirani rezervoar za Lušticu.

Za povećanja kapaciteta regionalnog vodovodnog sistema u II fazi planira se proširenje kapaciteta na sjevernom kraku polaganjem paralelnog cjevovoda postojećem cjevovodu PK Prijevor - PK Tivat i povećanje kapaciteta PS Budva i izgradnjom dodatne prekidne komore Prijevor ($V=4000\text{m}^3$) uz postojeću prekidnu komoru ($V=1000\text{m}^3$). Planira se i povezivanje postojeće PK Radanovići na regionalni vodovodni sistem izgradnjom potrebnih cjevnih veza i prateće hidromontaške opreme. Na kontinentalnom kraku se planira povećanje kapaciteta PS Bolje sestre i PS Reljići. Planirala se i izgradnja PK Bolje sestre II koja bi bila na visočijoj koti od postojeće PK Bolje sestre, da bi mogla gravitaciono da isporučuje veće količine vode, ali se u novom rješenju opredijelilo da se voda do PS Reljići doprema direktno sa PS Bolje sestre pumpanjem uz korišćenje postojeće PK Bolje sestre kao vodostana. Na južnom kraku u slučaju potrebe se može planirati u II fazi povećanje kapaciteta PS Belveder. U II fazi se razmatra izgradnja dodatnih distribucionih odvojaka: Jugodro za Kotor, Kraljičina plaža za Bar i Budvu na obalnom dijelu, tunel na kontinentalnom dijelu. Dalje povećanje broja distribucionih odvojaka sa RVS će se planirati u skladu sa potrebama vodovodnih sistema Crnogorskog primorja i tehničko tehnološkim procesom rada regionalnog vodovodnog sistema.

U okviru rada regionalnog vodovodnog sistema, pored snabdjevanja vodom potrošača na Crnogorskom primorju planira se i izgranja cjevovoda za izvoz vode. Ovaj cjevovod bi se pružao od rezervoar Đurmani kroz Mišiće preko prekidne komore u Čanju podmorskim cjevovodom do platforme na moru za tankovanje vode u brodove." (PPPNOP, poglavlje 13.1.Regionalni vodovod)

„Za poboljšanje rada budvanskog vodovodnog sistema potrebna je izgradnja novih rezervoara sa pripadajućim cjevovodima, pri čemu su hidraulički najdjelotvorniji sa gledišta stabilnosti i pouzdanosti funkcija sistema sljedeći: rezervoar "Topliš novi" zapremine 3000 m^3 , rekonstrukcija i povećanje kapaciteta rezervoara "Djevištenje" iznad Bečića; rezervoar "Podličak - novi" (1000 m^3), iznad Pržnog, koji je vrlo bitan za hidrauličku stabilnost i pouzdanost čitavog sistema; rezervoar "Reževići-novi" (oko 1000 m^3); rezervoar "Petrovac-novi" (1600 m^3); rezervoar "Buljarice" (3000 - 4000 m^3). Potrebno je izvršiti rekonstrukciju magistralnih djelova mreže, sa otklanjenjem sadašnjih uskih grla u sistemu (cjevovod od PK "Režević" prema Sv. Stefanu, i dalje prema Budvi. Potrebno je predviditi i rezervoara za Blizikuće i Tudoroviće ($V = 500 \text{ m}^3$) sa pripadajućom pumpnom stanicom.

I nakon povezivanja sa Regionalnim sistemom, sva dosadašnja izvorišta se moraju štititi od zagađivanja, sprovodenjem adekvatnih mjera sanitarne zaštite, jer i dalje ostaju u funkciji vodosnabdjevanja Budve. To je dio baznog principa za razvoj svih regionalnih sistema, po kome se regionalnim sistemima dovode u područje potrošnje nedostajuće količine vode, dok se i dalje koriste sva izvorišta sa zadovoljavajućim kvalitetom vode. Podsistem "Podgor-Pržno" je potrebno uredno održavati da bi se po potrebi mogao koristi u slučaju eventualnih kvarova na regionalnom sistemu, a čime se povećava sigurnost u vodosnabdjevanju budvanskog područja.

U donjoj tabeli dat je pregledan prikaz postojećeg (5,830 m^3) i planiranog rezervoarskog prostora (14,740 m^3), odnosno ukupno rezervoarskog prostora ne 20,570 m^3 .

Planirani rezervoar	Zapremina	Kota dna-preliva m.n.m	Postojeći rezervoar	Zapremina	Kota dna-preliva m.n.m	Ukupna zapremina m3
			Reževići	120	139-143	
			Spas	750	62-66	
Topliš novi	3000		Topliš	2,000	62-66	
	640	91-85	Podličak	360	81-85	

Petrovac novi	1600		Petrovac	480	75-79	
			Petrovac II			
			Podliličak - Miločer	2000		
Tudorovići	500					
Reževići novi	1000		PK Reževići	120	134	
Buljarica	4000					
Potkošljun	2,000					
Jaz	2,000					
UKUPNO	14,740			5,830		20,570

Dalji porast potreba za vodom može da bude zadovoljen samo izgrađenim regionalnim vodovodom kojim se trajno riješava problem vodosnabdijevanja svih opština na Crnogorskem primorju. U narednom planskom periodu potrebno je preuzimati vodu sa svih distribucionih odvojaka za Budvu. Do sada se preuzima voda sa odvojaka Petrovac, Miločer, Bijeli do i Prijedor. Potrebno je izgraditi prateću infrastrukturu za preuzimanje vode iz izgrađenih distribucionalnih odvojaka (DO) Buljarica, Potkošljun i Jaz. Plasman vode iz Regionalnog vodovoda, za naselja Budve, Bečića, Miločera, Petrovca i Buljarice predviđen je, dakle iz sedam odvojaka preko pripadajućih distributivnih rezervoara. Rezervoari predviđeni za plasman vode iz regionalnog vodovoda su: "Podliličak" - (DO Miločer); "Podkošljun" - (DO Potkošljun); "Petrovac" - (DO Petrovac); "Jaz" - (DO Jaz); "Buljarica" - (DO Buljarica); "Topliš" - (DO Bijeli do). Voda preko DO Prijedor se distribuira za naselja Prijedor i Seoce i prekorne komore Prijedor regionalnog vodovodnog sistema." (PPPNOP, poglavlje 13.2. Vodovodi, Budva-vodovodni sistem)

5. USLOVI ZA PRIKLJUČENJE OBJEKTA NA INFRASTRUKTURU I POSEBNI TEHNIČKI USLOVI

Prikazani su na izvodu iz PPPNOP-a: karta hidrotehničke infrastrukture, karta elektroenergetske mreže i karta elektronske komunikacione mreže. Detaljnije tehničke uslove za priključenje ovaj Sekretarijat, po službenoj dužnosti, pribavlja za investitora.

Prilikom projektovanja, obaveza Projektanta je da poštuje tehničke preporuke EPCG koje su dostupne na sajtu www.epcg.me

Sejretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj Opštine Tivat, izdao je urbanističko tehničke uslove broj 0902-351-514/20 od 11.10.2019.godine, za izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture regionalnog vodovodnog sistema na deonici od PK Prijedor (opština Budva) do Tivta kroz katastarske opštine Prijedor II (opština Budva), Lastva, Glavat, Kovači, Gorovići, Kubasi, Prijeradi, Pobrđe, Pelinovo, Vranovići, Nalježići, Sutvara, Dub, Privredna zona i kavač (opština Kotor), Đuraševići i Mrčevac (opština Tivat) u zahvatu

Tehnički uslovi za projektovanje instalacija, po zahtjevu Sekretarijata za planiranje prostora i održivi razvoj Opštine Tivat, izdati su od strane:

- **DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva** broj 01-6740/2 od 23.09.2019.godine,
- **Uprave za saobraćaj CG** broj 03-9532/2 od 24.09.2019. godine,
- **JP Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje** broj 19-2921/2 od 18.09.2019.godine
- **Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica** broj 11312 od 17.09.2019.godine

U skladu sa članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Sekretarijat po službenoj dužnosti pribavlja Vodne uslove za izradu projektne dokumentacije za objekte regionalnog i javnog vodovoda. Članom 115 tačka 2 Zakona o vodama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 027/07 od 17.05.2007, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011, 047/11 od 23.09.2011, 048/15 od 21.08.2015, 052/16 od 09.08.2016, 055/16 od 17.08.2016, 002/17 od 10.01.2017) propisano je da se za regionalni i javni vodovod moraju pribaviti vodni uslovi. Vodne uslove za objekte i radove iz člana 115 stav 1 tač. 1 do 21 ovog zakona; izdaje nadležni organ uprave.

Pravilnik o sadržini zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata objavljen je u Službenom listu CG broj 07/08.

Sastavni dio ovih urbanističko tehničkih uslova su tehnički uslovi za izradu projektne dokumentacije izdati od strane sledećih službi: „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema AD Podgorica, JP Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje, DOO Vodovod i kanalizacija Budve i Uprave za vode Crne Gore.

6. SAOBRAĆAJNI USLOVI I USLOVI ZA NESMETANO KRETANJE INVALIDNIH LICA

Pri izvođenju radova preduzeti sve potrebne mjere zaštite radnika, građana i vozila, a zaštitnim mjerama omogućiti odvijanje pješačkog i motornog saobraćaja i kretanje lica smanjene pokretljivost, shodno Pravilniku o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti, Sl. list Crne Gore broj 43/13 i 44/15i). Na mjestima gdje je, radi polaganja vodova, izvršeno isjecanje regulisanih površina, iste dovesti u prvobitno stanje.

7. USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE

Na mjestima gdje je, radi polaganja vodovoda, izvršeno isjecanje uređenih površina, iste dovesti u prvobitno stanje.

“Pravila za oblikovanje predjela

- Kako bi se održale vrijednosti predjela potrebno je interpretirati i održati kapital na kome oni počivaju: prirodni, društveni, ekonomski i kulturni kapital.
- Osnovno pravilo jeste očuvanje što većeg broja elemenata i karaktera autohtonog predjela, odnosno autohtonog biološkog, geografskog i predionog diverziteta Obalnog područja;
- Prioritetno treba štititi prirodne i stvorene zelene površine, kao i karakter i identitet predjela starih naselja;
- Kroz izradu detaljnih studija predjela po metodologiji iz Priručnika o načinu izrade plana predjela (Ministarstvo održivog razvoja i turizma/LAMP, 2014), identifikovati karakteristike i elemente identiteta predjela, moguću ugroženost i dati smjernice za njihov dalji tretman;
- Kroz razvoj, zaštitu i unapređenje predjela, treba da se ostvari kako prediono i vizuelno vrijedniji tako i socijalno i ekonomski bogatiji predio;” (tekstualni dio PPPNOP, strana 267)

8. USLOVI ZA ZAŠITU ŽIVOTNE SREDINE

Postupiti shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu (Službeni list RCG broj 75/18) i Uredbi o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu (Službeni list RCG 20/07).

“Ciljevi zaštite prirodnih vrijednosti su:

- Očuvanje jedinstvenosti, autentičnosti i izvornosti svih prirodnih dobara;
- Definisanje mjera i režima zaštite nad svim zaštićenim prirodnim dobrima;
- Očuvanje biodiverziteta, izdvajanjem područja koja su staništa prirodnih rijetkosti;

- Uspostavljanje mreže ekoloških koridora radi omogućavanja migracije i razmjene genetskog materijala između izolovanih i/ili prostorno udaljenih staništa.

Shodno zakonom utvrđen je interes države, pojedina prirodna dobra izuzetnih vrijednosti, koja se odlikuju biološkom, geološkom, ekosistemskom i predionom raznovrsnošću, stavljaju se pod zaštitu kao zaštićena prirodna dobra koja obuhvataju zaštićena područja i područja ekološke mreže. U okviru zaštićenih područja izdvojene su sljedeće vrste zaštićenih područja: strogi rezervat prirode, nacionalni park, posebni rezervat prirode, park prirode, spomenik prirode i predio posebnih odlika. Područja ekološke mreže treba da budu uspostavljena u cilju zaštite i očuvanja stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku Uniju. Područja ekološke mreže utvrđuje Vlada, ali taj akt još uvijek nije donijet. (tekstualni dio PPPNOP-a, strana 206)

Zaštita životne sredine na području ovog Plana će se realizovati primjenom skupa mjera/instrumenata različite prirode. U okviru raspoloživih mehanizama za zaštitu životne sredine koji se koriste prilikom sprovođenja prostornih i urbanističkih planova, kao obavezne, potrebno je sprovoditi mjere definisane važećim zakonskim propisima a koji se, između ostalog, odnose na:

Mjere zaštite zemljišta - Očuvati sposobnost ekološke, ekomske i društvene koristi zemljišta, zaštiti postojeće kvalitetno poljoprivredno zemljište posebno u blizini gradskog naselja, pri formiraju poslovnih zona u širem koridoru saobraćajnica obezbijediti zaštitni zeleni pojas i u što većoj mjeri sačuvati plodne poljoprivredne površine. Unaprijediti organsku poljoprivredu uz isključivanje ili kontrolisanu primjenu hemijskih sredstava. Uspostaviti sistem stroge kontrole odlaganja otpada u skladu sa zakonskom procedurom i vršiti rekultivaciju degradiranih površina posebno u zonama mineralnih sirovina i prostora podložnim eroziji. Podsticati mjere za rekultivaciju degradiranog zemljišta posebno kamenoloma, zona eksploatacije mineralnih sirovina i vršiti potrebne agrotehničke i meliorativne radove za povećanje plodnosti zemljišta.

Odlaganje opasnog i komunalnog otpada - Sa aspekta zaštite životne sredine je neophodno urediti oblast odlaganja opasnog i komunalnog otpada, a skladu sa EU standardima i legislativom.

Koncepcija zaštite životne sredine Obalnog područja zasniva se na usklađivanju potreba razvoja i očuvanja, odnosno zaštite njegovih resursa i prirodnih vrijednosti na održiv način (sustainable use), tako da se sadašnjim i narednim generacijama omogući zadovoljanje njihovih potreba i poboljšanje kvaliteta života." (tekstualni dio PPPNOP-a, strana 276)

Predmetna trasa cjevovoda u dijelu opštine Budva se nalazi u obuhvatu Emerald područja – brdo Spas. Emerald područja – zone postojećih i planiranih zaštićenih prirodnih dobara u zahvatu Obalnog područja (PPPNOP, str. 208)

Ukoliko se na predmetnom području nalaze masline i maslinjaci, zaštićeni su Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju. Maslinjaci, kao najvažniji i ambijentalno najdragocjeniji dio potkunjica (tradicionalne seoske bašte), čuvaju se u postojećoj formi, sa izvornim suvomeđama i terasama. Nije dozvoljena izgradnja staza ili betoniranje ovih površina. Suvomeđe, suhozidi, podzidi i terase se ne smiju rušiti. Dozvoljena je njihova rekonstrukcija isključivo tradicionalnim načinom zidanja (u suvo). Obavezno je da se sve masline sačuvaju, a da se pojedina stabla maslina i drugi vrijedni primjeri zelenila, ukoliko je to zaista neophodno, presade na novu poziciju u okviru iste urbanističke parcele uz neophodno pribavljanje odobrenja. Odobrenje za presađivanje maslina u maslinjaku izdaje organ lokalne uprave nadležan za poslove poljoprivrede – Sekretarijat za privredu opštine Budva, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za presađivanje. **Sječenje i presađivanje maslina starih preko 100 godina je zabranjeno na osnovu člana 15. Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju** ("Službeni list CG", 45/14).

Kada su u pitanju zaštićene biljne i životinjske vrste postupati u skladu sa Rješenjem o stavljanju pod zaštitu rijetkih, prorijeđenih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta ("Službeni list SRCG", 36/82). Rješenje je dostupno na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine: www.epa.org.me.

Ukoliko sa prilikom iskopa terena za izgradnju infrastrukturnih objekata najde na eventualne paleontološke ili mineraloške nalaze, koji predstavljaju geonasljeđe, obavezno je prekinuti radove, obavjestiti Agenciju, kako bi njihovi stručnjaci prikupili nalaze, odnosno izvršili neophodna istraživanja.

9. USLOVI ZA ZAŠITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA

U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju (Službeni list CG broj 13/07, 05/08, 86/09 i 32/11) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda (Službeni list CG broj 79/04).

Projektnom dokumentacijom potrebno je predvideti propisane mere zaštite na radu, shodno Zakonu o zaštiti na radu (Službeni list RCG broj 79/04 i Službeni listovi CG broj 26/10, 73/10 i 40/11).

Aktivnosti od interesa za odbranu sprovoditi na osnovu Zakona o odbrani ("Službeni list RCG" 47/2007) i podzakonskih akata koja prizlaze iz ovog zakona.

U PPPNOP su navedene **Smjernice i mјere zaštite od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća** uskladene su za zakonskom regulativom iz oblasti zaštite od prirodnih nepogoda (Zakon o zaštiti i spašavanju, „Sl.list CG“; br. 13/07, 32/11) i smjernicama iz „Nacionalne strategije za vanredne situacije“ koja predstavlja osnovni strateški dokument iz ove oblasti.U Nacionalnoj strategiji za vanredne situacije dati su specifični rizici po svim opština u Crnoj Gori. Analiza svih obrađenih vrsta i obima mogućih hazarda, pouzdano indicira značajan stepen rizika po ljudstvo, materijalna dobra, kulturno-istorijsko nasljeđe i životnu sredinu u Crnoj Gori, koji mogu biti ugroženi realizacijom nekog od citiranih opasnosti.

"Strategija za vanredne situacije ima za cilj utvrđivanje temeljnih elemenata organizovanog djelovanja državnih i drugih institucija u saniranju vanrednih situacija stvorenih svim oblicima velikih prirodnih nesreća, tehničko-tehnoloških havarija i bioloških hazarda, radi smanjenja broja nesreća sprječavanjem njihove pojave preventivnim djelovanjem, ublažavanja njihovih posljedica, kao i razvojem pripremljenosti odgovarajućih državnih i institucionalnih kapaciteta i cijele društvene zajednice, u svim slučajevima njihovog događanja u budućnosti.

U osnovnom konceptu Nacionalne strategije za vanredne situacije izazvane prirodnim i drugim katastrofama data su prioritetna opredjeljenja kao što su:

- Normativno regulisanje oblasti spašavanja i preventivnog djelovanja u cilju zaštite od prirodnih katastrofa, tehničko-tehnoloških havarija i bioloških hazarda,
- Uključivanje u državni sistema zaštite od katastrofa, kroz Sektor za vanredne situacije i civilnu bezbjednost, kao organizacione cjeline Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.
- Jačanje opšte pripremljenosti društvene zajednice i svijesti građana o značaju i potrebi organizovanog i efikasnog društvenog djelovanja na prevenciji i saniranju štetnih efekata i vanrednih situacija, uz aktivno i organizovano učešće samih građana u tim procesima, na regionalnom i lokalnom nivou,
- Unapređenje sistema kontinualnog monitoringa svih značajnih prirodnih, tehničkotehnoloških i bioloških hazarda, u cilju pouzdanog i efikasnog otkrivanja i pravovremenog obavještavanja o njihovom stanju i pojavama, radi sprječavanja njihovih štetnih efekata i stvaranja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi, imovinu građana, iliznačajnogugrožavanja životnesredine i kulturno-istorijskog nasljeđa, Opremanje i

obučavanje specijalizovanih institucija i pojedinaca za zaštitu i spašavanje u uslovima stvorenim u vanrednim situacijama,

- Preduzimanje svih neophodnih oblika preventivnih mjera, u cilju sprječavanja pojava i smanjenja štetnih efekata katastrofa,
- Stvaranje formalnih osnova i uspostavljanje međunarodne saradnje sa drugim sistemima zaštite i spašavanja u regionu, u cilju stvaranja uslova za ostvarivanje regionalne urgentne pomoći u vanrednim situacijama širih razmjera.

Strategijom se predviđa monitoring i evaluacija hazarda u cilju stvaranja neophodnih preduuslova za uspješno i efikasno upravljanje u zaštiti i spašavanju, sistem neprekidnog osmatranja svih mogućih uzročnika vanrednih situacija, stvaranjem novih i unapređenjem postojećih tehničkih kapaciteta i razvijanjem savremenog integralnog informacionog sistema (GIS) sa programima automatskog monitoringa svih značajnih procesa, kao osnove sistema za upravljanje u vanrednim situacijama.

Posebno se ističu i preventivne mjere u skladu sa svim parametrima koji utiču na samanjenje rizika od vanrednih situacija, odnosno respektovati tehničke normative za tu oblast. Ističe se potreba saradnje u regionu i uspostavljanja stalne komunikacije sa relevantnim međunarodnim institucijama, koje bi u slučaju velikih katastrofa mogle pružiti odgovarajuću pomoć.

Koncepcija Strategije u dijelu zaštite od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća u Primorskom regionu bazira se na minimizaciji rizika po ljudsko zdravlje i živote, prirodne i stvorene vrijednosti. Naglašeno je da je neophodno preuzeti sve mjere i radnje koje se preduzimaju u cilju otkrivanja i sprječavanja opasnosti od prirodnih nepogoda, tehničkotehnoloških nesreća i drugih nesreća, kao i spašavanja građana i materijalnih dobara ugroženih njihovim djelovanjem, a koje su predviđene u Nacionalnoj strategiji za vanredne situacije.

U tom smislu je neophodno *ažurirati plan za zaštitu i sprječavanje u vanrednim situacijama u slučaju zemljotresa, poplava, erozije, klizišta, požara i atmosferskih nepogoda.* (tekstualni dio PPPNOP-a, strana 283)

Mjere zaštite od erozije i klizišta - Zaštita zemljишta od erozija obzbjeđuje primjenom antierozivnih mjera, pošumljavanjem goleti, antierozivnim mjerama uređenja slivova, terasiranjem terena sa većim nagibom. Zaštita od klizišta podrazumijeva izbjegavanje intervencija ana većim nagibima, održavanje vegetacije u zonama većeg nagiba terena i sprječavanje gradnje na takvim terenima.

Mjere zaštite od požara – Potrebno je ukloniti sve moguće uzroke javljanja šumskih požara i obezbijediti brzo otklanjanje požara. Pritom je veoma važno obezbijediti saobraćajnu pristupačnost, opremu i službe, osmatranja i javljanja u skladu sa lokalnim planom zaštite od požara. Posebno je u urbanom dijelu važno obezbijediti protiv požarne prilaze, prilaz vodnim objektima, ukloniti protiv požarne prepreke, adekvatno dimenzionisati i vodovodne i hidrantske mreže, obezbijediti lokacije vatrogasnih objekata i međusobni sistem komunikacije.

Mjere zaštite od atmosferskih nepogoda – Prilikom projektovanja i izgradnje objekata voditi računa o poboljšanju toplotne izolacije i adekvatnom veličinom otvora u skladu sa mikroklimatskim uslovima. Takođe, infrastrukturni objekti moraju biti projektovani u skladu sa važećim zakonskim propisima, potrebno je organizovati sistem protivgradne i gromobranske zaštite.” (tekstualni dio PPPNP-a, strana 286)

10. MOGUĆNOST FAZNE IZGRADNJE

Na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i člana 76 , kroz izradu idejnog rješenja može se odrediti faznost gradnje (tehničko-tehnološka i funkcionalna cjelina) objekata.

11. USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH OBJEKATA UPISANIH U REGISTAR KULTURNIH DOBARA CRNE GORE I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE

U slučaju kada se u okviru predmetne lokacije nalazi ili je u neposrednoj blizini registrovani spomenik kulture, prema kome se treba upravljati shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara (Sl. list br. 49/10 i 40/11, 44/17), ovaj sekretarijat po službenoj dužnosti pribavlja konzervatorske uslove u skladu sa članom 102 Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Konzervatorski uslovi čine osnov za izradu konzervatorskog projekta u skladu sa članom 103 istog zakona. Na konzervatorski projekat se pribavlja saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore.

U okviru predmetne lokacije, nema objekata koji su u popisu registrovanih spomenika kulture.

12. POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA

Za naselja i dijelove naselja koji predstavljaju nepokretna kulturna dobra od međunarodnog i nacionalnog značaja je obavezno donošenje urbanističkog projekta, što nije slučaj u ovom predmetu.

13. NAPOMENA

Tekstualni dio plana, koji propisuje način izgradnje i izmještanje postojećeg cjevovoda regionalnog vodovodnog sistema i uslova za priključenje na infrastrukturu, sastavni su dio urbanističko-tehničkih uslova i dostupan je na sajtu www.budva.me i www.planovidovzole.mrt.gov.me.

Investitor može gradi objekat na osnovu prijave, kod nadležne Urbanističko-građevinske inspekcije i sledeće dokumentacije propisane članom 91 važećeg zakona.

Idejni odnosno glavni projekat, mora biti urađen u skladu sa članom 7 Pravilnika o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije (objavljen u Službenom listu CG broj 44/18) u elektronskoj formi plus 1 primjerak u analognoj formi za potrebe izvođenja radova na gradilištu.

14. PRILOZI

- Kopije grafičkog i tekstualnog dijela PPPNOP-a,
- List nepokretnosti, Kopija katastarskog plana,
- Tehnički uslovi JP Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje broj 19-2921/2 od 18.09.2019.godine,
- Tehnički uslovi DOO Vodovod i kanalizacija Budve broj 01-6740/2 od 23.09.2019.godine,
- Tehnički uslovi Uprave za saobraćaj CG broj 03-9532/2 od 24.09.2019. godine,
- Crnogorskog elektrodistributivnog sistema AD Podgorica broj 11312 od 17.09.2019.godine

Shodno članu 115 i 117 Zakona o vodama, **uputili smo zahtjev Upravi za vode CG za izdavanje vodnih uslova, broj 06-061-1173/3 od 05.11.2019.godine**. Nakon dobijanja traženih vodnih uslova za izgradnju/izmještanje infrastrukture regionalnog vodovoda, vodne uslove ćemo naknadno proslediti podnosiocu zahtjeva.

Shodno Članu 74, stav 5 i 8 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (Službeni list CG broj 64/17, 44/18 i 63/18), u slučaju da organ za izdavanje posebnih tehničkih uslova ne odgovori na službeni zahtjev ovog Sekretarijata u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, smatraće se da je saglasan sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim na osnovu planskog dokumenta.

Samostalni savjetnik, Arh. Tamara Golis dipl.ing.

Dostavljen: Podnosiocu zahtjeva, Urbanističko-građevinskoj inspekciji, a/a

